

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนต่อพฤติกรรมของครู

ในชั้นเรียนวิชาसनภาษา

พรนภัส นภัสพงษ์วลี (ครูน้อย)

ครูวิชาसनภาษา ช่วงชั้น ๑

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนต่อพฤติกรรมของครูในชั้นเรียนวิชาสนทนา

“เสียงสะท้อนยังคงดังก้องอยู่ในหู หากว่าด้วยเรื่อง คำพูด หรือกิริยาท่าทางที่แสดงออก มักจะเป็นด้านลบอยู่เสมอ ตั้งแต่คนไม่รู้จักถึงคนรู้จัก และเจอเจอกันบ้างในบางครั้งบางครา แม้กับคนที่คิดว่าสนิทด้วยแล้ว ก็ยังเป็นอย่างนั้นเสมอมา...”

หากให้ถามว่าเคยย้อนมองดูตัวตนของตัวเองบ้างมั๊ย รู้มั๊ยว่าสิ่งที่ตนเองเป็นนั้นส่งผลกระทบกับตนเอง บุคคลรอบข้าง และสิ่งรอบ ๆ ตัวเรามากแค่ไหน ไม่ว่าจะด้วยเรื่องงาน เรื่องการเข้าหาให้ถึงบุคคลอื่น ๆ อีก สิ่งที่เคยคิดในใจ แคคิดอย่างเดียวคงไม่พอแล้ว ณ เวลานี้ด้วยความเป็นครูมันต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบางอย่างบ้างแล้ว ไม่มากก็น้อยดีกว่าไม่ทำอะไรเลย ไม่ได้ ! จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นมันได้ส่งผลกระทบต่อตัวเรา ต่อหน้าที่การงานในความเป็นครูกับศิษย์ “การปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน” ว่าทำไม เพราะอะไรถึงมีผลสะท้อนกลับมาเช่นนี้ จึงได้เข้าปรึกษากับเพื่อนครูและครูศิษษาที่ทำงานร่วมกัน จากที่เพื่อนครูและครูศิษษาได้สัมผัสกับเรานั้นเป็นอย่างไร อะไรที่แย่ ที่ส่งผลกับงานการปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนถึงได้เป็นเช่นนี้ โดยได้จับใจความสำคัญ ๆ มาได้ว่า ด้วยน้ำเสียงที่ดัง กิริยาท่าทางความห้าว หน้าตาไม่ค่อยยิ้มแย้มหรือที่เรียกว่า “หน้าไม่รับแขก” นั่นเอง ทำให้นึกถึงปฏิกริยาของนักเรียนที่ผ่าน ๆ มาในชั้นเรียนของตนเองในวิชาสนทนาภาษาที่สอน นักเรียนมีท่าทีและสีหน้าค่อนข้างไม่ดีเมื่อครูมีท่าทีที่ไม่เป็นมิตรและน้ำเสียงที่แข็งกระด้าง ส่งผลให้นักเรียนไม่กล้าเข้าหาเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือและสอบถามข้อสงสัย ทั้งที่มีเสียงสะท้อนถึงสิ่งที่ได้ถ่ายทอดหรือได้สอนนักเรียนไปนั้น เสียงส่วนใหญ่จากนักเรียนในชั้นเรียนของตนมักบอกว่ามีความสุข เข้าใจและสนุกกับกิจกรรมหรือ เรื่องที่เรียนรู้อยู่เสมอ แต่ทำไมถึงมีเสียงแหวดดังมาพร้อมกันด้วยเสียงหนึ่งที่ตั้งกว่า นั่นคือเสียงความขัดแย้งกับความรู้สึกรักของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอน คือ **มีทัศนคติที่ดีกับวิชาที่ได้เรียนรู้แต่ไม่ดีกับครูผู้สอน** ซึ่งเป็นเสียงที่ได้ยินมาเสมอและเป็นสิ่งที่ได้สังเกตเห็นมานานแล้วนั้น ทำให้เป็นปัญหาอยู่เรื่อยมาของการเป็นครู ส่งผลให้ครูเกิดความท้อในสิ่งที่ทำและเกิดคำถามว่าสิ่งที่เราทำมันไม่ดีตรงไหน อะไรที่ขาด ไม่พอ หรือไม่ควร

จากความรู้สึกของครูผู้สอน ก็ยังมีการสะท้อนจากเสียงบางเสียง มากระซิบผ่านหูพอให้ได้ยินเป็นบางครั้งบางครา จากเสียงเล็ก ๆ ของนักเรียนกลุ่มน้อย ๆ ที่มีไม่มากนัก แต่จากเสียงเล็ก ๆ นั้น... รั้มั้ย...ว่าสามารถเป็นพลังเสียงอันยิ่งใหญ่ เป็นแรงกระตุ้นที่ทำให้ครูผู้สอนยังคงมีกำลังที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อถ่ายทอดให้นักเรียนได้รับได้เรียนรู้อีกมากมาย ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกว่าคุณยังคงมี**สิ่งที่ดี** ๆ หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็น**ข้อดี**ของตนก็ได้ กล่าวคือ ครูผู้สอนมีความชัดเจนในการชี้แจงกติกาการปฏิบัติงานในชั้นเรียนวิชาแสนภาษาตั้งแต่เริ่มต้น รวมถึงการอธิบายกฎกติกาหรือเงื่อนไขของการสร้างสรรค์ชิ้นงานให้เข้าใจเหมือนกันและร่วมกันปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ด้วยความชัดเจนของครูผู้สอนส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่ครูผู้สอนได้ชี้แจงไว้ตั้งแต่ต้นจนจบ นี่คงเป็นข้อดีในด้านเดียวของครูผู้สอนที่นักเรียนมองเห็นและอาจเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ ในเรื่อง**ความชัดเจน**ของครูผู้สอน ดีความหมายจากความชัดเจนเป็น**คุณครู**ก็เป็นได้

จึงเป็นคำถามที่เกิดขึ้นข้างในใจว่า **ทำอย่างไรฉันจึงจะเป็นครูที่ดีกว่านี้** ระหว่างที่คิด และได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนต่อตนเองมาบ้างแล้ว ได้เริ่มปรับเปลี่ยนตนเองมาบ้างจากภาคเรียนจิตตะ กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ค่อยเข้าหาครู กล่าวคือมีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ค่อยดีกับครูผู้สอนสักเท่าไร ทราบว่าทราบได้อย่างไร สังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียนเมื่อครูเข้าหา นักเรียนจะไม่ค่อยสบตาหรือคุยด้วย ครูเข้าถึงตัวนักเรียนยากกว่านักเรียนกลุ่มอื่น ๆ จากผลการสำรวจเจตคติที่ผ่าน ๆ มา นักเรียนจะเขียนสะท้อนเสมอว่า **ครูดุหรือไม่ก็เสียงดัง** และเสียงสะท้อนจากผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มนี้ จึงได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนกลุ่มนี้ เพื่อการปรับเปลี่ยนให้ถูกทาง โดยจุดบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนขณะที่สอนเพื่อหาสาเหตุว่า ทำอย่างไรจึงจะเข้าใจและเข้าถึงในจิตใจของนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในตัวนักเรียนให้มากขึ้น

ฉันสังเกตเห็นพฤติกรรมอะไรในนักเรียนของฉัน

ปันดา มักจะไม่ค่อยคุยด้วย หลบหน้าหลบตาเมื่อสนทนาด้วย สีหน้าท่าทางไม่ค่อยไม่พอใจเมื่อเข้าไปใกล้

สบัน อยู่ดี ๆ ก็ร้องไห้ในชั้นเรียน หลังจากนั้นได้สอบถามจากครูประจำชั้น ได้ใจความว่าสบันมีภาวะอารมณ์จากที่บ้านมาส่วนหนึ่ง (ภาวะอารมณ์อ่อนไหว) บวกกับวันนั้นได้เรียนวิชาแสน

ภาษาครูเสียงดังใส่นักเรียนในห้อง ทำให้ร้องไห้และผู้ปกครองขอคุยด้วย เพื่อปรับความเข้าใจทั้งครูและผู้ปกครอง ว่าตอนนี้เด็กนักเรียนค่อนข้างอ่อนไหวง่าย ให้ใจเย็นกับเขาหน่อย เหตุการณ์วันนั้นทำให้นักเรียนไม่เข้าหาครูอีกเลย และได้ข้อมูลมาเพิ่มจากครูรายวิชา บอกเป็นเสียงเดียวกันว่าสปีนไม่ว่าเรื่องเหมือนแต่ก่อน

ทิกเกอร์ เป็นเด็กนักเรียนชายที่มองข้ามอยู่เสมอ เพราะไม่มีอะไรโดดเด่นหรือน่าเป็นห่วง ที่สังเกตเห็นคือไม่ค่อยเข้าหาครูเท่าที่ควร ครูมักเข้าไปสอบถามถึงการเรียนรู้หรือแนะนำทิกเกอร์ก็รับฟังและปฏิบัติตามอยู่เสมอ จึงคิดว่าคงไม่น่ามีปัญหาอะไร จนกระทั่งได้พบปะผู้ปกครองของนักเรียนจึงได้ทราบว่า น้องไม่ชอบคุณครูที่มีบุคลิกดุและเสียงดังใส่เขา แต่บอกว่าไม่ใช่เฉพาะเราอีก จึงพยายามสังเกตพฤติกรรมของทิกเกอร์เพิ่มเติม

หลังจากที่ได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของนักเรียนที่คิดว่ามีปัญหาการปฏิสัมพันธ์กับตัวครูผู้สอน จึงได้กลับมาทบทวนกับตนเองว่าเรามุ่งจะสอนแต่การเรียนรู้ในชั้นเรียนให้นักเรียนเข้าใจเพียงอย่างเดียวหรือไม่ ในแต่ละครั้งของการเรียนการสอนได้เข้าหานักเรียนอย่างถูกวิธีหรือไม่ และที่สำคัญได้เข้าใจในตัวตนของแต่ละบุคคลของแต่ละคนจริง ๆ แล้วยัง

เป็นปมคำถามที่อยู่ข้างในมาตลอดเวลาของการทำงานในความเป็นครูที่คิดว่า การมอบการเรียนรู้ ความรู้ที่เราได้ถ่ายทอดในชั้นเรียนให้นักเรียนเพียงอย่างเดียวนั้นคงจะเพียงพอต่อการเป็นครูที่ดีแล้ว ผ่านมาปีแล้วปีเล่า... ก็ยังคิดเช่นนั้น จนกระทั่งเสียงสะท้อนในด้านลบมากขึ้นมากขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะจากเพื่อนร่วมงานหรือผู้ปกครอง และนักเรียนของตัวเองที่ได้ขึ้นชื่อว่าเป็นลูกศิษย์ มันยังทำให้ความรู้สึกของคุณครูผู้สอนบั่นทอนต่อจิตใจของความเป็นครูในตัวเรามาก ในเมื่อสิ่งที่เป็นนั้นก่อให้เกิดซึ่งปัญหา **ฉันจะเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไรให้เป็นครูมากกว่าครูอย่างที่เป็นอย่างนี้** คงถึงเวลาที่ต้องปรับเปลี่ยนอะไรบางอย่างในตัวเองเพื่อการเปลี่ยนแปลงไม่มากก็น้อยในครั้งนี่ จึงได้คิดหัวข้อการวิจัยในครั้งนี้ เรื่อง **“การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนต่อพฤติกรรมของครูในชั้นเรียนวิชาสนทนาภาษา”** โดยการบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างขณะเรียนรู้ในรายวิชาและนอกเวลาการเรียนรู้ เพื่อเป็นการเรียนรู้พฤติกรรมของนักเรียนไปในตัวและควรเข้าหานักเรียนแต่ละคนให้มากกว่านี้ได้อย่างไร โดยสิ่งที่ฉันทำเพื่อเข้าหานักเรียนกลุ่มตัวอย่างมากขึ้น

**ฉันต้องการเปลี่ยนวิถีปฏิบัติในเรื่องการปฏิสัมพันธ์ของครูผู้สอนและนักเรียนและทำ
ความเข้าใจในเรื่องความเป็นตัวตน ความแตกต่างของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ว่าแต่ละคนนั้น ว่ามี
วิธีการอย่างไรที่จะทำให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีกับครูผู้สอนไปในทิศทางเดียวกันกับ
การเรียนการสอนของครูผู้สอนที่นักเรียนสะท้อนว่ามีความสุข สนุกกับบทเรียนนั้นให้ได้**

**ฉันจะหาแหล่งเอกสารวิชาการนอกสาขาที่ฉันสนใจแต่จะช่วยขยายโลกทัศน์ของฉันได้
ไหน ?**

ได้หารือปรึกษา กับเพื่อนครูสองสามท่านเพื่อเป็นการหาความรู้และข้อมูลเพิ่มเติมของการ
วิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นการเสริมความเชื่อมั่นให้กับตนเองในสิ่งที่ได้ปฏิบัติกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างใน
ด้านต่าง ๆ ที่คิดว่าส่งผลในทางที่ดีขึ้นได้ หรือบทความที่มีความเกี่ยวข้องกับวิจัยของตนเอง จึงได้
ไปพบบทความหนึ่งของ ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ในหนังสือเรื่อง “อัจฉริยะหรือพรสวรรค์ไม่สำคัญ...
เท่า GROWTH MINDSET” ในเรื่อง **การให้ FEED BACK ที่ดี** สามารถเกิดได้จาก

๑. การ Feedback ที่ได้ผล ผู้ให้ Feedback ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับ Feedback เป็นหลักสร้างบรรยากาศให้เป็นมิตร เกิดความไว้วางใจต่อกัน
๒. ผู้ให้ Feedback มีเป้าหมาย และประเด็นที่ชัดเจนว่าจะ Feedback อะไร
๓. ให้ Feedback ที่ทักษะ กระบวนการ และความพยายามที่เป็นรูปธรรมและเฉพาะเจาะจงกับพฤติกรรม บอกสิ่งที่ทำได้ดีกับสิ่งที่ควรปรับปรุง ให้ข้อมูลลงลึกกับพฤติกรรมนั้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
๔. หลังจาก Feedback สรุปประเด็นถึงสิ่งที่ควรเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง

ถูกต้อง ตรงไปตรงมาไม่เกินจริง

ถูกที่ ไม่ให้ต่อหน้าสาธารณะ ควรพูดคุยเป็นการส่วนตัว

ถูกเวลา ทำทันทีตามกาลเทศะ ไม่ปล่อยเวลานานจนเกินไป

ถูกจุด ให้ Feedback ที่เฉพาะเจาะจงพฤติกรรม เห็นเป็นรูปธรรม

ถูกใจ ให้เด็กแสดงความคิดเห็น เพื่อให้เข้าใจตรงกัน และร่วมกันตั้งเป้าหมายแก้ไขให้ดีกว่าเดิม

และจากการศึกษาข้อมูล **ทฤษฎีการเรียนรู้** (learning theory) การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ที่จะให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบใดก็ได้เช่น ความเป็นกันเอง ความเข้มงวด กวดขัน หรือความไม่มีระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างเงื่อนไข และสถานการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกรูปแบบการสอน รวมทั้งการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน

มีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะทำ

- เข้าไปพูดคุยกับนักเรียนในเรื่องที่นักเรียนกำลังสนใจ ให้**ถูกที่** ในสถานการณ์ที่เหมาะสม มีบรรยากาศที่ผ่อนคลาย
- รับประทานอาหารกลางวันกับนักเรียนให้บ่อยครั้งมากขึ้น เพื่อเพิ่มความ**ถูกใจ** อย่างใกล้ชิด สามารถเปิดใจพูดคุยได้เสมอหากต้องการความช่วยเหลือ นอกเหนือจากในชั้นเรียน
- ปรับปรุงการสอนในชั้นเรียนเล็กน้อยสำหรับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อมีสิ่งให้นักเรียนต้องได้รับคำแนะนำเพื่อพัฒนาชิ้นงาน เข้าหาให้**ถูกเวลา**ในทันที เพื่อให้เรียนรู้สึกถึงความเอาใจใส่ ไม่ปล่อยปะละเลยในคาบเรียนไป
- การเข้าสอบถามกับประโยคเชิงบวกกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อครูผู้สอน ให้ **ถูกจุด** ถึงความรู้สึกของนักเรียนกับครูผู้สอน แบบไม่กดดันหรือเร่งเร้าเพื่อให้ได้คำตอบ
- บันทึกพฤติกรรม และท่าทีของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างให้**ถูกต้อง**ตามสิ่งที่รับรู้และเห็นไม่ใช่แค่คิดไปเอง

สิ่งที่ได้ปรับปรุงการสอนสำหรับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การเข้าหานักเรียนให้บ่อยครั้ง เพิ่มความถี่ในการเข้าถึง พร้อมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างใส่ใจ โดยไม่ปล่อยปะละเลย และการให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ในทิศทางบวก

เพื่อเป็นการเสริมแรงต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้ได้อย่างต่อเนื่อง และคำชื่นชมเพื่อเสริมสร้างกำลังใจขณะปฏิบัติกิจกรรมอยู่เสมอ ด้วยวาจาที่อ่อนโยนมาพร้อมกับรอยยิ้มหน้าไม่บูดไม่บึ้งไม่ตึงจริงจังจนเกินไป ด้วยท่าทีที่ผ่อนคลายมากขึ้นเมื่อเห็นข้อที่นักเรียนควรปรับปรุง เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่สงบ และเข้าถึงตัวนักเรียนและนักเรียนสามารถเข้าถึงตัวครูได้มากขึ้นเช่นกัน

ปัจจัยที่ก่อผลดังกล่าวคือ

เมื่อครูผู้สอนเริ่มมีน้ำเสียงที่ดังขึ้น สาเหตุของการเกิดน้ำเสียงที่สูงขึ้นนั้น ส่วนใหญ่จะมาจากกรกล่าวเตือนของครูผู้สอนที่อยากให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนหันกลับมาสนใจและจดจ่อในกระบวนการเรียนการสอนของตนให้ได้อย่างต่อเนื่อง บางกรณีสำหรับกลุ่มนักเรียนบางคนที่ต้องเตือนด้วยในลักษณะนี้ จากกรกระทำดังกล่าวจึงส่งผลให้นักเรียนกลุ่ม(นักเรียนกลุ่ม ตัวอย่าง) หนึ่งมีความรู้สึกที่ไม่ดีกับครูผู้สอนในทันทีทั้งที่ทั้งที่นักเรียนกลุ่มนี้มักจะเป็นนักเรียนที่จดจ่อและตั้งใจเรียนรู้อยู่เสมอแต่กลับต้องโดนแบบเดียวกันกับเพื่อน ๆ

การเรียนรู้จากโครงการนี้จะมีผลต่อการทำงานในอนาคตของฉันอย่างไรบ้าง ?

จากการได้ทำวิจัยในครั้งนี้ คิดว่าจะเกิดผลกับครูผู้สอนในอนาคตอย่างแน่นอน ในเรื่องของ การปรับตัวของตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนที่ตนเองสอนได้อย่างนุ่มนวลและอ่อนโยนมากขึ้น ในลักษณะของการฟังพาดำกัน คือการให้โอกาสตนเองและนักเรียนในการเรียนรู้ซึ่งกัน ให้ถึงความรู้สึกเล็ก ๆ ของจิตใจของแต่ละคน เพื่อเพิ่มความเข้าใจซึ่งกันและกันต่อการใช้ชีวิต ร่วมกันของครูผู้สอนกับนักเรียนตลอดระยะเวลาหนึ่งปีที่จะเกิดขึ้นในกายภาคหน้าเรื่อย ๆ ของช่วงชีวิตของความเป็นครู

การเรียนรู้ใหม่ของฉันมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง

การสร้างบรรยากาศในกระบวนการเรียนรู้ที่ตื้นนอกเหนือจากห้องเรียนเท่านั้น นั้นมันไม่จริง เพราะความเป็นครูที่ดีมีความสำคัญทุกช่วงเวลา ไม่ใช่เฉพาะในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว จากความเชื่อเดิม ๆ ที่คิดว่า เน้นการเรียนรู้ เน้นกระบวนการสอนให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจทักษะในวิชา สามารถนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันต่าง ๆ ได้ถือว่าโอเค สำคัญพอละ แค่นั้นพอ... ได้

ความชื่นใจเสมอเมื่อเห็นนักเรียนสามารถนำทักษะที่สอนในวิชาไปใช้ในชิ้นงานโครงการที่ชื่นใจ
สังเคราะห์อยู่บ่อยครั้ง อย่างอื่นซึ่งมัน ไม่มีผลอะไรกับเรามากหรอก คงไม่จริงอีกต่อไป...ในเมื่อเรา
ไม่ได้ทำงานคนเดียว เรายังมีเพื่อนครู ผู้ปกครอง และที่สำคัญที่สุดของการวิจัยในครั้งนี้คือ กลุ่ม
นักเรียน ที่เราต้องปะทะกันทุก ๆ วัน พูดคุยหรือมีปฏิสัมพันธ์กันตลอดเวลาเป็นปี ๆ นั้นมันมี
ความสำคัญไม่น้อยเลย ที่จะส่งผลให้บรรยากาศของทุก ๆ การสนทนาที่มีการปฏิสัมพันธ์นั้นเป็น
บวก แม้กระทั่งทั้งนักเรียนที่สามารถก่อเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นกว่าเดิม และสามารถทำให้
กระบวนการเรียนรู้ในหน่วยวิชาแกนภาษามีชีวิตชีวา สมบูรณ์แบบมากขึ้นได้ ไม่ได้เกิดขึ้นแค่จาก
ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเท่านั้น ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ร่วม ด้วย ไม่ว่าจะด้วย ความรู้สึก อารมณ์ การเข้า
สังคม ทั้งของผู้เรียนและผู้สอน ทั้งสิ้น

ดังนั้น สำหรับเด็กวัยเรียนแล้ว พวกเขาจะใช้เวลาถึงหนึ่งใน สามของวัน หรือประมาณ 8
ชั่วโมง ในการอยู่ที่โรงเรียน ได้ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์ทั้งกับเพื่อน
และครู อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกัน หลายงานวิจัย บ่งชี้ว่า ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับ
บุคคลอื่นในโรงเรียน โดยเฉพาะกับครูผู้สอนนั้น นับเป็นสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่สำคัญ ที่ช่วย
ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนทั้งในทางวิชาการและ ทางสังคมและอารมณ์ได้ ดังนั้น การมี
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ผู้เรียนและบุคคลในโรงเรียนจึงมีความสำคัญ ที่ไม่อาจละเลย จึงไม่
สามารถปฏิเสธได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในรายวิชาแกนภาษานั้นจะ
ไม่สามารถพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นได้

